

ACC. N:R M. 16643:1-4.

Landskap: Skåne Upptecknare: Christina Armtoft
Härad: Berättare: Inez Winberg. f. Bager.
Socken: ~~Lunds stad.~~ Malms Berättarens yrke: Fru.
Uppteckningsår: 1962 Född år 1884 i Malmö.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Levandets av årshögtiden. s. 1-4.

Skriv endast på denna sida.

ACC. N:R M. 16643:/.
—————

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND
—

Jul Granen var inte av betydelse i farmors hem. Hon tyckte, att det var ett modernt påhitt att ha gran. I hennes hem placerades den lilla granen i ett sällan använt rum. Granen köptes på torget och kläddes lille julafton av hela familjen. Allt skulle vara färdigt till julafton, då fick det ej jäktas. Vi hade inte alls något julpynt i hemmet under min barndom, men allt var rent och nystädat, och ljus tändes överallt, där ljus kunde brinna. Det fanns inte gran på torget då. Julmarknad var det på Gustav Adolfs torg varje år. Klockan 12 på julafton blåstes julen in av "kronprinsarnas husarer" från rådhusets burspråk. De spelade ' Nu är det jul igen ' och andra julsånger och publiken gick runt torget, och man ropade ' god jul ' till vänner och bekanta. På julafton bestod middagen av lutfisk, gröt, gås och klenor och mandelmusslor med kompott. Efter middagen samlades alla i stillhet och jul-evangeliet lästes. Efteråt sjöng vi ' En jungfru födde ett barn i dag ' och ' När juldagsmorgon glimmar ' m.fl. julsånger. Sedan samlades vi kring matbordet, som var förlängt med alla utdragsskivorna. Släktens pojkar lämnade paketen en och en till husfadern, som läste upp verserna och utanskriften och dessutom bröt paketen och visade upp innehållet. Detta tog vi som något självklart.

ACC. N:R M. 16643:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

På juldagen var det högmässa. I St. Petri sjöngs alltid samma julsånger år efter år. Vålgö~~n~~het förekom. Far gav pengar till diakonissorna, och de som arbetat i hemmet fick julgåvor.

Advent Då gick man i kyrkan. De fyra ljusen är något nytt.

Lucia firades inte alls.

Nyår. Då var vi borta hos olika familjer. På nyårsafton dansade vi runt granen.

Vi dansade "Mårten Holk av ingen känd." En sjöng före och vi sjöng efter.

År 1900 predikade prostén Olin på vers i Petri kyrka. Det var nyårsbal på rådhuset. Vi åt lutfisk, gröt, något kött och därefter kakor.

Trettonafton firade vi hos Diedens på Bellevue gård. Vi dansade juldanser.

Trettöndagen var vi hos Bergs. Där klädde vi alltid ut oss och lekte. Vi spelade riddarspel. Barnen åt i ett rum för sig.

Tjugondagen blåstes julen ut.

Vårfrudagen firades ej.

Mårten Då åt vi: buljong, lutfisk, salträtt, (små kotletter eller skinka) risgröt och rödgröt med gräddmjölk, varm eller kall gås och glass. Den senare i form av en gås med vingar av spunnet socker.

Fastlagsmåndagen kom jungfrurna in och gav oss ris. Under fastlagen åt vi

ACC. N:R M. 16643:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

hembakade bullar.

Påsk. På förmiddagen på påskafton samlades släktens ungdomar hos farmor för att färga ägg i det stora hemtrvliga köket. Vi använde lysande klara färger. Efter färgningen gned vi äggen med en fläsksvål för att få dem blanka. Vi packade färgade hårdkokta ägg i en korg och råa vita i en annan, och följde med farmor till barnsjukhuset, där varje liten patient fick ett ägg ur vardera korgen. På annandagen rullade vi ägg hos farmor. En takpanna av tegel placerades i sluttande ställning på matsalsgolvet och med fin fuktig sjösand gjorde vi en jämn bana. Var och en av oss fick en tallrik med färgade ägg, som i tur och ordning rullades ut på golvet. Om man krockade ett ägg, som låg i ens väg, så vann man det. Krockade man för hårt blev det en "sockedolla" av ägget. Uttrycket dymmel känner jag inte till.

Valborgsmässoafton firades ej.

Första maj tittade man alltid på tåget. Medlemmarna samlades på torget och tågade till 'Doffeln' ett väveri, vars arbetare inte tilläts av konsulschmidt att demonstrera. Tåget gick därför alltid ett varv runt Doffeln.

Ingen majsjungning. Man hade alltid en fin hatt på sig första maj.

Pingst firades ej. Ibland gjorde vi en utflykt till Limhamnsfältet, som var

ACC. N:R M. 16643:4

så vackert med alla sina mandelblommor, eller till Alnarp. Ofta cyklade vi ut i bokskogen.

Midsommar firade vi i Mölle. Vi dansade kring majstången, som var klädd med grönt och blommor.

Kristihimmelsfärdsdag firades ej.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND
—